

**سالشمار تاریخ ایران باستان
(ایلام تا ساسانی)**

www.ketab.ir

مؤلف: دکتر مهرداد نوری مجیری

عنوان و نام پدیدآور: سالشمار تاریخ ایران باستان (ایلام تا

ساسانی) / مولف: مهرداد نوری مجیری

ویراستار: الناز درویشی.

مشخصات نشر: تهران: ندای تاریخ، ۱۳۹۱

مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۷۵-۴۵-۱

فیبا: وضعیت فهرست‌نویسی

رده بندی کنگره: ۰۴۱ DSR

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۱

شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۷۰۹۴۴

سالشمار تاریخ ایران باستان (ایلام تا ساسانی)

پدیدآورنده: مهرداد نوری مجیری

صفحه‌آرایی و نظارت: موسسه و انتشارات ندای تاریخ

طراح جلد: ندا آقاجانی اولوئی

چاپ اول: زمستان ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۷۵-۴۵-۱

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

راه های ارتباطی:

تلفکس: ۰۲۱۶۶۴۰۹۰۲۵

سایت: www.nedayetarikh.com

اینستاگرام: [nedaye_tarikh](https://www.instagram.com/nedaye_tarikh)

کتاب حاضر با عنوان «کرونولوژی در تاریخ ایران باستان» در سال ۱۳۹۹ در انتشارات ندای تاریخ چاپ شده است.

حق چاپ محفوظ و در اختیار موسسه و انتشارات ندای تاریخ است.

فهرست

۹.....	مقدمه مؤلف
۱۳.....	فصل اول: شاهنشاهی ایلام
۴۱.....	فصل دوم: شاهنشاهی ماد
۵۵.....	فصل سوم: شاهنشاهی هخامنشی
۷۹.....	فصل چهارم: شاهنشاهی مقدونی - سلوکی
۹۹.....	فصل پنجم: شاهنشاهی اشکانی
۱۲۳.....	فصل ششم: شاهنشاهی ساسانی
۱۵۷.....	منابع
۱۶۵.....	فهرست اعلام
۱۷۱.....	نمایه

مقدمه مؤلف

تاریخ واژه‌ای است که به دانش و اطلاعات درباره گذشته اشاره دارد و به نوعی تاریخ دانش گذشتگان و عبرتی برای آینده است. امروزه تاریخ به عنوان شاخه‌ای از علوم اجتماعی در نظر گرفته می‌شود به خصوص زمانی که تأکید بر روی مبحث سالشمار (کرونولوژی) باشد. کرونولوژی به عنوان علمی برای محاسبه زمان با دوره‌هایی از زمان اختصاص رخدادها در تاریخ‌های دقیق وقوع آنها تعریف می‌شود. در واقع کرونولوژی به معنای تخصیص رخدادها به تاریخ‌های زمانی دقیق آنها می‌باشد که آن را علم قراردادن وقایع در زمان نیز نامیده‌اند. باید توجه داشت که کرونولوژی یک علم محاسباتی است که به محاسبه زمان و نه اندازه‌گیری زمان می‌پردازد. ارائه حوادث تاریخی که براساس زمان وقوع آنها طبقه‌بندی شده باشند از پیشینه طولانی در سنت تاریخ نگاری برخوردار است. سالشمارها و سال‌نامه‌های رسمی در میان ملل متمدن جهان باستان نمونه‌های اولیه آثاری از این قبیل می‌باشند. امروزه در میان محققان و دانش پژوهان کشورهای مختلف اهمیت کرونولوژی به عنوان مرجعی با کاربرد وسیع برای همگان شناخته شده است. برخی مورخین روی گرایش‌های خاصی مطالعه و تحقیق نموده‌اند. براین اساس چندین روش متفاوت برای طبقه‌بندی اطلاعات تاریخی به شرح ذیل وجود دارد:

- ۱- طبقه‌بندی اطلاعات به صورت زمان‌بندی شده یا به عبارتی طبقه‌بندی اطلاعات بر مبنای وقوع زمانی رخدادها که همان علم کرونولوژی است.

۲- طبقه‌بندی اطلاعات براساس نواحی مختلف جغرافیایی.

۳- طبقه‌بندی اطلاعات تاریخی بر مبنای ملیت‌های مختلف.

۴- طبقه‌بندی اطلاعات تاریخی به صورت موضوعی.

همانطور که اشاره گردید کرونولوژی که در فارسی آن را روزشمار یا تقویم تاریخ گویند به عنوان یک علم از دوره‌های قرون وسطی، رنسانس و باروک مورد توجه بوده است. بسیاری از نوشته‌های تاریخی مانده از آن ادوار در واقع همان کرونولوژی به معنای تخصیص رخدادها به تاریخ زمانی آن‌ها می‌باشد. کرونولوژی می‌تواند نسبی یا مطلق باشد. کرونولوژی نسبی، قرار گرفتن وقایع مربوط به هم نسبت به یکدیگر و یک مبداء زمانی است ولی کرونولوژی مطلق، قراردادن وقایع و رویدادها در تاریخ‌های زمانی دقیق آن‌هاست. کرونولوژی مطلق یک دسته‌بندی ویژه از وقایع است که تاریخ نامیده می‌شود.

کرونولوژی امروزه نظر برخی از وقایع نگاران را به خود جلب نموده است. کتاب‌ها و منابع و آثاری که به این شیوه نگارش می‌شوند، منبع بسیار مناسبی جهت علاقمندان و پژوهشگران است، زیرا آنان می‌توانند به سرعت و دقت به تاریخ و سیاست و اقتصاد و فرهنگ و هنر جامعه آن کشور آشنا گردند چرا که در یک زمان کوتاه اطلاعات زیادی منتقل می‌گردد، ولی تا کنون در کشور ما توجه کافی به تألیف، ترجمه و انتشار این گونه موارد دیده نشده است که امید است با تلاش مولفین و ناشرین محترم کمبودهای این زمینه رفع گردد. کتاب حاضر بر آن است تا اطلاعات فشرده‌ای از رویدادهای ایران قبل از اسلام از دوران ایلام باستان تا پایان شاهنشاهی ساسانی را در اختیار خوانندگان به ویژه دانشجویان علاقمند رشته تاریخ ایران قبل از اسلام قرار دهد.

در باب اثر فوق لازم می‌دانم مواردی را نیز به نظر خواننده محترم برسانم:

اثر فوق به ترتیب تاریخ وقوع حوادث و زمان وقوع هر رویداد با نهایت سهولت نگاشته شده است.

با وجود اختصار مطالب سعی گردیده است تا جایی که ممکن بوده هیچ یک از وقایع مهم از قلم نیفتد.

در تاریخ سلطنت برخی از شاهان و رویدادهای وابسته در کتب مختلف اختلافاتی در حدود

یک تا پنج سال دیده می‌شود بنابراین تلاش گردیده است که تواریخ به‌طور متوالی نگاشته شود و با توجه به تواریخ متعدد مندرج در کتب تاریخی و روایات، تاریخی که با توجه به متون اصلی با کمترین خطا عنوان گشته به قلم آورده شود.

در خاتمه شایسته است یاد نمایم از استاد فرهیخته مرحوم دکتر نادر میرسعیدی که مشوق و راهنمای اینجانب در امر تألیف این کتاب بوده‌اند. استاد دانشمندی که از محضر پر فیض ایشان بهره‌ها بردم و اینک جایشان در میان ما خالی است و به رسم تعظیم و تکریم، این اثر را تقدیم خاطره آن مرحوم می‌نمایم و نیز سپاس بی‌دریغ از آقای دکتر میرزا محمد حسینی و خانم دکتر بهرخ جمالی که صحیفه‌های سخن را علم‌پرور نموده و مشفقانه راه‌گشای نگارنده در اتمام و اکمال این اثر بوده‌اند و در نهایت از انتشارات ندای تاریخ و همکاران ایشان که با صبر و صorf و زمان کوشش نمودند تا این کتاب به بهترین نحو ممکن به زیور طبع آراسته شود صمیمانه تشکر می‌نمایم. امید است اثر فوق‌مورد امعان نظر اهل فن قرار گیرد.

مهرداد نوری مجیری

آبان ۱۳۹۷